

LA VALL DE LA LLOSA

UN RECORREGUT PER LA Cerdanya més desconeguda

La vall de la Llosa, entre el poble de Martinet i la Portella Blanca d'Andorra, és una de les més encisadores i més ben conservades de la Baixa Cerdanya i de tota la regió. Estranyament, també és un indret poc conegut i no gaire visitat i, per tant, esdevé un paratge ideal per perdre's entre petits i pintorescos pobles o arribar-se caminant fins als llacs o els pics de les muntanyes properes.

<<Text: Cecília Lorenzo. Fotos: Jordi Folch>>

Tant per a turistes a qui agrada visitar pobles sense sortir gaire del cotxe com per a amants de la natura que volen explorar nous racons, la vall de la Llosa és un bon destí per fugir de les calors i la monotonia de les ciutats. Darrerament, una companyia elèctrica ha projectat la construcció d'un embassa-

ment a la zona i un possible túnel que comunicaria la vall amb l'estació andorrana de Grau Roig. Així que cal anar de pressa i visitar-la, per si de cas!

Als pobles de la vall (entre altres Lles, Viliella o Coborriu de la Llosa) es poden fer silencioses passejades, visitar monuments de romà-

nic pirinenc (com l'església de Sant Sebastià de Viliella) o aturar-se a menjar un trinxat (el plat típic de la comarca fet amb bleda, patata i trossets de cansalada) en alguna fonda. També és interessant passejar entre les cascades d'aigua i els torrents de l'idíl·lic riu de la Llosa, anar fins als estanys de la Pera o arribar-se fins a la frontera andorrana seguint els camins que des de temps remots han fet servir pastor-s, miners i contrabandistes.

EL COR DE LA VALL

De Viliella a la barraca dels Esparvers: Per endinsar-se de ple en la

EL CAMÍ DELS BONS HOMES

La vall de la Llosa forma part d'un dels trams del camí dels Bons Homes, que va del santuari de Queralt (a Berga) a Montsegur (a Franca) seguint el GR 107. La senda recorre els camins que durant els segles XII i XIII van esdevenir rutes de migració dels càtars en l'exili d'Occitània. Contraris al catolicisme, fugien de l'exèrcit del rei de França per no morir a la foguera.

LA VALL DE LA LLOSA

UN RECORREGUT PER LA Cerdanya MÉS DESCONEGUDA

La vall de la Llosa, entre el poble de Martinet i la Portella Blanca d'Andorra, és una de les més encisadores i més ben conservades de la Baixa Cerdanya i de tota la regió. Estranyament, també és un indret poc conegut i no gaire visitat i, per tant, esdevé un paratge ideal per perdre's entre petits i pintorescos pobles o arribar-se caminant fins als llacs o els pics de les muntanyes properes.

<<Text: Cecília Lorenzo. Fotos: Jordi Folch>>

Tant per a turistes a qui agrada visitar pobles sense sortir gaire del cotxe com pera amants de la natura que volen explorar nous racons, la vall de la Llosa és un bon destí per fugir de les calors i la monotonia de les ciutats. Darrerament, una companyia elèctrica ha projectat la construcció d'un embassa-

ment a la zona i un possible túnel que comunicaria la vall amb l'estació andorrana de Grau Roig. Així que cal anar de pressa i visitar-la, per si de cas! Als pobles de la vall (entre altres Lles, Viliella o Coborriu de la Llosa) es poden fer silencioses passejades, visitar monuments de romà-

níc pirinenc (com l'església de Sant Sebastià de Viliella) o aturar-se a menjar un trinxat (el plat típic de la comarca fet amb bleda, patata i trossets de cansalada) en alguna fonda. També és interessant passejar entre les cascades d'aigua i els torrents de l'ídil·lic riu de la Llosa, anar fins als estanys de la Pera o arribar-se fins a la frontera andorrana seguint els camins que des de temps remots han fet servir pastors, miners i contrabandistes.

EL COR DE LA VALL

De Viliella a la barraca dels Esparvers: Per endinsar-se de ple en la

EL CAMÍ DELS BONS HOMES

La vall de la Llosa forma part d'un dels trams del camí dels Bons Homes, que va del santuari de Queralt (a Berga) a Montsegur (a França) seguint el GR 107. La senda recorre els camins que durant els segles XII i XIII van esdevenir rutes de migració dels càtars en l'exili d'Occitània. Contraris al catolicisme, fugien de l'exèrcit del rei de França per no morir a la foguera.

vall de la Llosa i **descobrir-ne** els racons més amagats i feréstecs, cal dirigir-se **al poble** de Viliella, **on comença** una caminada que voreja el riu i el castell de la Llosa. Per fer aquest recorregut, **fins a l'anomenada** barraca dels Esparvers (des d'on es pot **accedir** a la Portella Blanca, ja en **terres andorranes**), es necessiten unes dues hores. **Durant** la ruta no és **difícil** veure **salts** d'aigua. El més impressionant és el del molí del Salt, situat a l'inici del **camí** i **on a l'estiu** es pot fer una capbussada en una gorga **profun-**

La cascada del molí del Salt és ideal per refugiar-s'hi després de fer una ruta per la zona

da que hi ha al **costat**. Un **cop** finalitzat l'itinerari, a la barraca dels Esparvers (un petit refugi de pedra **construït** pels pastors) hi ha unes quantes **opcions**: o bé continuar **fins a Andorra** i anar cap a l'estany dels Engorgs o els estanys de Montmalús, o bé tornar **al punt** de sortida pel mateix **camí**, que, com

que fa baixada, **costarà** una mica menys de temps i **esforç**.

Itinerari: Aquest **camí** es pot **agafar** des de Viliella (a quatre quilòmetres de Lles de Cerdanya), un petit poble en què d'un temps encà s'han anat reconstruint les cases i **on** destaca l'ermita (amb el campanar), les cases empedrades i la imponent serralada del Cadí al fons. Des del **costat** de l'església **surt** una pista de tres quilòmetres (**accessible en cotxe**), que després de deixar enrere el molí del Salt (que destaca perquè és un dels

més ben conservats i poc modificats de la comarca i té una cascada), arriba a la **massia** de Can Jan de la Llosa. En aquest punt cal deixar el vehicle i seguir a peu per un **camí** que travessa el riu de la Llosa per un pont de pedra. Des d'aquí cal seguir remuntant el riu pel **costat** esquerre **fins a** passar per un lloc **on** hi ha una barrera que **impe-**deix el pas **als** vehicles tot **terreny**. Al cap d'uns quinze minuts es

A la **pàgina** anterior, un bosc a la zona de Cap de Rec. En aquesta, a dalt a l'esquerra, un **camp** de blat amb la silueta del Cadí al fons. A baix, un detall d'una casa a Viliella. Sobre aquestes **línies**, una muntanya de llenya al mateix poble.

passa un colí des d'on es poden veure les **ruïnes** del castell de la Llosa, una fortalesa que a l'edat mitjana defensava l'entrada a la **vall**. Seguint **camí** amunt uns vint minuts més, s'arriba a un prat **on**, després de **passar** per una portella (que controla el pas del **bestiar**), es poden veure les restes d'una **anti-**ga farga. Al cap d'una mitja hora cal deixar enrere el **camí** que porta als estanys de la Muga i seguir **fins a** arribar al prat **Xiuxirà**, **on** hi ha un **oratori** i les **ruïnes** d'un antic refugi. El paisatge en aquest punt, a

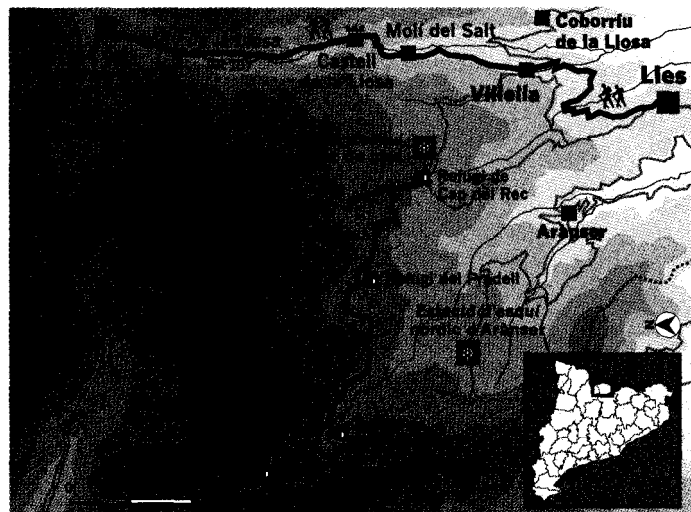
2.000 metres d'altura, convida a descansar una **estona** i recuperar les **forces** **fins** que s'arriba a la barraca dels Esparvers.

La història: El **camí** fou utilitzat per contrabandistes i pastors, però també per nombrosos **caravanes** de miners que transportaven el ferro **extret** de les mines de Pimorent (a França) pel pas de la Casa (a Andorra) i la Portella Blanca fins a Viliella, Lles i Martinet.

Durada: Per fer el recorregut **complet** d'anada calen dues hores.

Desnivell: 520 metres.

MAPA, LA VALL DE LA LLOSA

Com arribar a Lles de Cerdanya: Cal agafar la C-16 fins a Manresa i travessar el túnel del Cadí. Un cop passat, s'ha de seguir l'N-260 en direcció a la Seu d'Urgell, i a Martinet desviar-se fins a Lles de Cerdanya.

Tenir un mapa a mà sempre ajuda a trobar els racons més amagats, com el petit poble de Viliella (esquena). A la dreta, detall de les fulles d'un castanyer.

ELS POBLES

Després d'una excursió com la que hem proposat, el millor és aprofitar la tarda o el capvespre per fer una visita a alguns dels nuclis de població de la zona. Es tracta de petites viles pirinenques amb molt pocs habitants, gent que es dedica majoritàriament a la ramaderia o al conreu de cereals. En aquests pobles, és recomanable perdre's

pels carrers empedrats i aturarse a contemplar sense pressa alguns detalls, com les teulades, els poms de les portes, les finestres..

Lles de Cerdanya: Es podria dir que és el centre neuràlgic de la vall. Allà és on es poden trobar botigues, bars, fondes i fins i tot cases rurals i hotels on poder fer nit (Ca l'Abel, ☎973 51 40 48, o Hotel Mirador, ☎973 5152 23). Rodejat de bos-

cos de pi negre i pi roig i de prats on pasturen els ramats, Lles és un bon campament base per fer excursions de muntanya. El poble en si no té gaires atractius turístics però s'hi pot visitar l'església, amb un petit cementiri al costat.

Viliella: Aquest petit poble és a quatre quilòmetres de Lles i es tracta del darrer poble abans d'endinsar-se de ple a la vall de la Llosa. Fins

fa poc temps era una vila que semblava condemnada a la desaparició, però la restauració d'algunes cases fa suposar que s'està rehabilitant el poble. Travessat el riu de Viliella (afluent del de la Llosa), el poble es mereix una passejada (s'hi poden observar cases de pagès molt pintoresques) i una visita a l'ermita romànica de Sant Sebastià, molt ben restaurada. Per contemplar una bonica vista de la serra del Cadí, es pot fer una petita excursió per un camí que travessa el poble i que al cap de deu minuts arriba a un prat elevat, un excel·lent mirador de la zona.

• OFICINA DE TURISME
DE LA Cerdanya
☎ 972 88 05 42 / 972 14 06 65.

Dues rutes des del refugi de Cap de Rec

Des del poble de Lles, seguint una pista asfaltada, s'arriba a Cap de Rec, on a l'hivern funciona una estació d'esquí nòrdic. A l'estiu, les pistes que fan servir els esquiadors es converteixen en sendes ideals per fer excursions diverses per la zona. Fins al refugi de Cap de Rec (☎973 29 30 50) es pot arribar en cotxe i allà es pot dormir (la mitja pensió val 3.250 ptes. per persona) o menjar (tenen un menú de 1.800 ptes. que inclou plats típics de la zona, com peus de porc, trinxat de la Cerdanya o bolets). A continuació recomanem algunes de les rutes que es poden fer des del refugi.

• Estany de l'Orri:

Es tracta d'una excursió molt senzilla, ideal per a principiants. S'ha

d'agafar el sender que surt des del costat de la cabana restaurant de Cap de Rec (seguint la indicació "El Pradell"). Seguint les marques d'un rombe groc, es travessa un prat i es continua per un bosc de pi negre molt frondós. Al cap de deu minuts, es creua un rierol i poc després apareix el GR-11/10, que cal seguir fins a trobar un altre camí, marcat amb pintura de color blanc i blau. En 15 minuts s'arriba a la pista que comunica Cap de Rec i Aràns i de seguida apareix un sender senyalitzat cap a l'estany de l'Orri, al qual s'arriba caminant un quart d'hora més i on es pot gaudir de les vistes d'un llac envoltat d'arbres. Ideal per passar-hi una bona estona. La durada total d'aquest itinerari és d'aproximadament una hora i mitja.

• **Llacs de la Pera:** És una de les excursions estrella de la zona i també una de les menys cansades, ja que si es va amb cotxe es pot arribar fins a un indret situat a només tres quilòmetres del llac. Per arribar-hi cal agafar una pista que surt des de darrere del refugi

de Cap de Rec i que arriba fins al poble d'Aràns. Al cap d'uns 14 quilòmetres, i després de passar el refugi del Pradell, a mig camí, s'arriba a la zona de picnic de les Pollineres, on cal deixar el cotxe i seguir caminant. Al cap de tres quilòmetres (una mitja hora cami-

nant) s'arriba als famosos estanys de la Pera (el gran i el petit), situats a 2.260 metres d'altura i rodejats de paisatges d'alta muntanya. També s'hi pot arribar caminant des de Cap de Rec agafant el GR-11 (es triga unes tres hores).

